

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem v právní věci

žalobce: **S.A. S.** (v některých písemnostech je uvedeno příjmení E.) narozený
X

státní příslušnost Maroko

zastoupený advokátem Mgr. Ladislavem Bártou

sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-129/LE-VL17-VL14-PS-2020, ze dne 6.
listopadu 2020, ve věci zajištění

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

- III. Ustanovenému zástupci žalobce **Mgr. Ladislavu Bártovi**, advokátovi se sídlem v Ostravě, Purkyňova 787/6, se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 800 Kč, které mu budou vyplaceny z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Česká republika **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) rozhodl žalovaný o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona číslo 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“), a to do 22. 2. 2021.
2. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce vstoupil na území České republiky dne 27. 10. 2020, v České republice pobýval neoprávněně, bez cestovního dokladu, povolení k pobytu nebo víza a v rozporu s nařízením vlády. Do České republiky cestoval ze své vlasti v rámci EU s přerušením v Řecku a na Slovensku, aniž by v některé z těchto zemí požádal o mezinárodní ochranu. O mezinárodní ochranu v České republice požádal žalobce až dne 4. 11. 2020, po jeho zadržení Policí ČR, zajištění za účelem správního vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců ve Vyšních Lhotách. Žalobce byl přitom zadržen již 27. 10. 2020 v Přerově, do zařízení byl přemístěn 29. 10. 2020 a byl rovněž poučen o možnosti požádat o mezinárodní ochranu. Podle žalovaného nic nebránilo žalobci v podání dřívější žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný vyslovil domněnku, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet a dospěl k závěru, že v případě žalobce existuje nebezpečí, že bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění. Podle odůvodnění napadeného rozhodnutí nelze rovněž předpokládat, že by žalobce své jednání náhle změnil a respektoval zvláštní opatření podle zákona o azylu, která by tak nebyla účinná.

II. Žaloba a stanovisko žalovaného

3. Dne 9. 12. 2020 podal žalobce proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“), kterou doplnil o povinné náležitosti prostřednictvím ustanoveného zástupce dne 16. 12. 2020 a navrhl jeho zrušení.
4. Žalobce v žalobě namítal, se žalovaný nedostatečně vypořádal s posouzením možného uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, neboť pouze zopakoval své přesvědčení o nemožnosti jejich využití pro nelegální vstup žalobce na území České republiky a údajnou účelovost jeho žádosti. Dále podle žalobce nedostatečně vyhodnotil krátkou pobytovou historii žalobce na území České republiky. Žalobce poukázal na článek 15 návratové směrnice (Směrnice Evropského Parlamentu a Rady číslo 2013/33/EU), podle kterého by mělo být zajištění žadatelů možné pouze v jasně vymezených výjimečných případech stanovených směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud

jde o způsob i účel zajištění. Uvedený požadavek se promítá v potřebě primárního využití zvláštních opatření. Podle žalobce přitom z logiky věci důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňujícími využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, a žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti jejich využití vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie. Na podporu uvedených názorů žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011–51, ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011–57 a č. j. 7 Azs 269/2016–21 ze dne 22. 12. 2016 a poukázal na to, že žalovaný své povinnosti ve vztahu k zvláštním opatřením nedostál a nijak se nezabýval specifickými okolnostmi žalobcova případu, což má podle jeho názoru za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalobce zdůraznil, že od začátku po zadržení s policií spolupracoval a uvedl všechny své údaje zcela pravdivě, a to jak o sobě, tak o své pobytové historii. Jako žadatel o mezinárodní ochranu má zájem zůstat v České republice, a tedy i dodržovat právní předpisy řádně a pečlivě. Tvrzení žalované, že existuje nebezpečí, že se bude vyhýbat svým povinnostem žadatele o mezinárodní ochranu, je podle něj zcela nesprávné. Žalobce dodal, že sice o mezinárodní ochranu požádal až po svém zajištění, ale učinil tak fakticky poprvé při kontaktu se správními orgány členského státu Evropské unie, přičemž konsistentně uváděl azylově relevantní důvody – hrozbu vážnou újmu pro svoji konverzi ke křesťanství. Žalobce by byl schopen osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené nebo zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem.

5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a zopakoval důvody uvedené v napadeném rozhodnutí, pro které přistoupil k zajištění žalobce a pro které podle jeho názoru nelze upřednostnit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu.

III. Procesní podmínky řízení a ústní jednání

6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu, neboť žalobce nařízení jednání nenavrhl, naopak jeho zástupce výslovně uvedl, že nežádá o nařízení ústního jednání.

IV. Zjištění ze správního spisu

7. Ze správního spisu krajský soud předně zjistil, že žalobce přicestoval do České republiky dne 27. 10. 2020 schovaný v nákladním vozidle. Téhož dne byl zadržen policií. Rozhodnutím Policie ČR ze dne 29. 10. 2020 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a rozhodnutím z téhož dne byl za účelem správního vyhoštění zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona číslo 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Dne 4. 11. 2020 požádal žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Následně dne 4. 12. 2020 žalobce požádal o ukončení azylového řízení, a to z důvodu sloučení s rodinou ve Francii. Uvedl rovněž, že jeho rozhodnutí požádat o azyl bylo proto, aby byl propuštěn z karanténního střediska a důvodem jeho vstupu do Evropy bylo, aby byl se svojí rodinou a přítelkyní.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Předmětem přezkumu ze strany krajského soudu je rozhodnutí o zajištění žalobce coby žadatele o mezinárodní ochranu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
9. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*
10. Podle § 47 odst. 1 zákona o azylu se zvláštním opatřením rozumí *rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.*
11. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu dále platí, že *ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*
12. Úvodem je třeba zdůraznit, že zajištění, ať již podle zákona o pobytu cizinců nebo podle zákona o azylu, představuje krajní prostředek, jehož následkem je omezení nebo (v závislosti na povaze, délce, důsledcích a způsobu zajištění) zbavení osobní svobody cizince. Lze je použít pouze při splnění zákonných podmínek, v daném případě konkrétně těch, které jsou uvedeny v § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Zajištění podle příslušného zákonného ustanovení má za cíl znemožnit zneužití zákona o azylu podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které cizinci umožní vyhnout se již uloženému správnímu vyhoštění (typicky útekem a přerušením kontaktu s orgány veřejné správy).
13. Ze zákonných předpokladů stanovených v dotčeném 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu žalobce zpochybňoval splnění podmínky spočívající v nemožnosti účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 téhož zákona. Konkrétně žalobce vytykal žalovanému, že se nezabýval specifickými okolnostmi žalobcova případu. Poukázal na to, že žalobce od počátku s policií spolupracoval, uvedl pravdivě všechny své údaje, a to jak o sobě, tak o své pobytové historii. Má zájem zůstat v České republice a obavy žalovaného, že se bude vyhýbat svým povinnostem žadatele o mezinárodní ochranu, považuje za zcela nedůvodné.
14. Se žalobcem lze souhlasit potud, že správní orgán má povinnost ve všech případech uvedených v § 46a odst. 1 zákona o azylu dříve, než rozhodne o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, zvážit možnost uložení zvláštních opatření. Je také pravdou, že důvody zajištění by měly být zpravidla odlišné od důvodů, pro které nelze účinně uplatnit zvláštní opatření. Poněkud rozdílná situace však platí pro zajišťovací důvod uvedený pod písmenem e), o který v tomto případě jde. Ke vztahu § 46a odst. 1 písm. e) (důvody zajištění) a § 47 zákona o azylu (zvláštní opatření) se již opakovaně vyslovoval Nejvyšší správní soud v rozsudcích, které jsou dostupné na jeho webových stránkách www.nssoud.cz. V rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 - 48, Nejvyšší správní

soud mimo jiné uvedl, že při posouzení účinnosti zvláštních opatření nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. V rozsudku ze dne 27. 2. 2019, č. j. 6 Azs 351/2018 – 32, Nejvyšší správní soud nepovažoval za nesprávný postup, kdy žalovaný správní orgán zčásti ztotožnil důvody pro samotné zajištění s důvody vedoucími k závěru o nemožnosti uložení zvláštních opatření. Jakkoli nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější, než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění.

15. Uvedený právní režim krajský soud aplikoval na poměry projednávané věci a uzavřel, že závěry žalovaného v konfrontaci se žalobou obstojí. Na rozdíl od žalobce má krajský soud za to, že se žalovaný pobytovou historií žalobce zabýval, a to sice stručně, nikoliv však nepřezkoumatelně. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zřejmé, že důvodem, pro který dospěl k závěru o nutnosti zajištění žalobce a o předpokládané neúčinnosti zvláštních opatření, je kromě účelového podání žádosti o mezinárodní ochranu také nerespektování tuzemského právního řádu žalobcem, a to zejména pokud jde o způsob jeho vstupu na území České republiky. Volba zmíněných zvláštních opatření je totiž vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci těchto opatření a že jejich uložení je dostatečné k zabezpečení jeho účasti nejen v řízení ve věci mezinárodní ochrany, ale také pro případ výkonu rozhodnutí o vyhoštění, kdyby se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 - 48). Za situace, kdy žalobce vstoupil na území České republiky bez příslušného pobytového oprávnění, přičemž žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany podal až v zařízení pro zajištění cizinců, kdy se faktická možnost jeho vyhoštění stala reálnou, ačkoli mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve (podle odůvodnění napadeného rozhodnutí byl žalobce vyslechnut již 28. 10. 2020), jsou obavy z toho, že žalobce uvedená mírnější opatření respektovat nebude, zcela namístě.
16. Krajský soud uzavírá, že závěry žalovaného obstojí v konfrontaci se žalobními body a jeho rozhodnutí je náležitě odůvodněno, a to i ve vztahu k § 47 zákona o azylu. Krajský soud neshledal v postupu žalovaného ani rozpor s článkem 15 preambule Směrnice číslo 2013/33/EU, na který žalobce v žalobě upozorňoval.

VI. Závěr a náklady řízení

17. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
18. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému podle obsahu spisu nad rámec jeho běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.
19. Žalobci byl usnesením krajského soudu ze dne 10. 12. 2020 ustanoven k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupce z řad advokátů Mgr. Ladislav Bárta, jehož odměnu a hotové výdaje hradí podle uvedeného zákonného ustanovení stát. Krajský soud ve třetím výroku přiznal zástupci žalobce odměnu za zastupování žalobce v tomto řízení ve výši určené podle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „advokátní tarif“), a to za dva úkony právní služby (1.- první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a 2. - doplnění žaloby) po 3 100 Kč podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bodu 5 advokátního tarifu. Dále krajský soud přiznal zástupci žalobce paušální náhradu hotových výdajů za uvedené dva úkony ve výši 600 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů v celkové výši 6 800 Kč budou zástupci žalobce vyplaceny z rozpočtových prostředků krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

20. V posledním výroku rozhodl krajský soud o tom, že Česká republika právo na náhradu nákladů řízení nemá, protože žalobce splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků (což již bylo zohledněno při rozhodování o ustanovení zástupce) a žalovaný byl v řízení úspěšný, protože ani jednomu z nich nelze podle § 148 odst. 1 zákona číslo 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, uložit povinnost k náhradě nákladů řízení vzniklých státu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 21. ledna 2021

JUDr. Martin Láníček
samosoudce